

Hov i Land, den 28. oktober 1953.

114124

Forbundet for Sosial Oppreisning,
Kierschowsgt. 5,
O s l o.

Jeg fhv. lensmann i Søndre Land, Opland fylke, Magnus Ellingbø, som ogsaa blev et bytte i det saakaldte "Retsopgjør", tillater meg herved å gjøre henvendelse til det ærede forbund for mulig bistand til erstatning for økonomisk lidt tap og ogsaa tort og sveie. Da jeg er født 25/12-1883 og saaledes blir 70 aar nu 25. desember fk. er det for mit vedkommende ikke spøragsmaal om gjeninnsettelse.

Jeg var ansat som lensmann i Søndre Land fra 4.septbr. 1916 til 1. september 1941, da jeg paa krav fra daværende myndigheter blev tvunget til å søke avsked etter vel et aars sykepermisjon, grunnet aarelangt slitsomt arbeide i stillingen og den paakjenning jeg som lensmann blev utsat for i aprildagende 1940. Jeg blev nemlig da en kveld hentet i mit hjem av Tyske soldater, bragt til en gaard hvor Tyskerne hadde tat ind for natten, og der av en Tysk officer gitt besked om at jeg skulle skytes fordi Norske civile hadde skudt noen av deres om dagen. Imidlertid slap jeg ut etter å ha sittet i en kjeller natten over unner bevoktning. Som en følge denne paakjenning brøt nervene sammen, og det tok lang tid å komme til krefter igjen, sliten som jeg var fra før etter mit lange og slitsomme arbeidspres uten ferier eller denslags. Dette lät seg ikke gjøre skulle mit kontor være i full orden, som det ogsaa altid var.

Da lensmannsstillingen etter frigjøringen i 1945 ble avvertet ledig søkte jeg om gjenninnsettelse. Saken blev forelagt Justitsdepartementet, som i skr. til Opland fylke mente jeg ikke hadde/retslig krav paa å gjeninntre i stillingen, og fylkesraadet stadfæstet saa avskeden i skr. til meg av 29/6-1946.

Fra avskeden i 1941 har jeg hatt full pensjon med kr.3927,60 aarlig + det til enhver tid gjellende dyrtidstilleg.

Jeg er ikke i tvil om at jeg ved gjeninnsettelse ville vært fullt habil for stillingen til allergrensen 25.~~sept~~ desember d. a. Det er klart, at den paakjenning det var å bli satt utenfor ved å bli nektet gjeninnsettelse var en voldsom paakjenning, men trods det, har jeg vært i fuld form siden 1946 - 1947.

Jeg vedlegger avskrift av mine attester som viser, at jeg langt fra var noen unnermaaler.

Trods pensjonen har jeg lidt et stort økonomisk tap som jeg tør be om forbunnsnets velvillige bistand til å få erstattet av det offentlige. Det er ikke tvil om, at jeg ved saksanleg ville blitt gjeninnsett og dertil fått erstatning. Jeg stod som helt passiv medlem i N. S. fra 1941 til, jeg tror det var, i august 1942. Naar jeg ikke gikk til saksanleg, har det sin grund i den nedtrykte sindstilstand som en følge av den behandling jeg ~~derved~~ ~~blev~~ utsatt for.

Hvor meget det økonomisk litte tap beløper seg til ~~er~~ ikke let å opgi helt nøyaktig, men naar jeg setter det til kr.4000,00 aarlig, vet jeg det er alt for lavt. Det vil ialfald likevel fra 1941 til 25/12-53 utgjøre vel kr.40.000,00, og jeg ber som nevnt om bistand til om mulig å få dette erstattet.

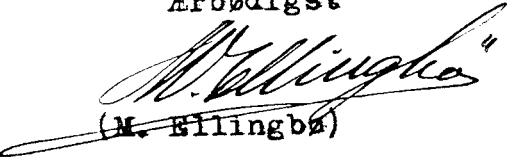
Hadde jeg gått til saksanleg og dermed utvilsomt blitt satt inn i min gamle stilling igjen, ville det gått her som enkelte andre steder, at den nyansatte måtte pakke sin kuffert og reise.

Ved skr. fra politifullm. i Hadeland og Land 25/9-46 fikk jeg beske om at statsadvokaten med riksadvokatens samtykke hadde besluttet å unnlate påtale med hjemmel i strpl.85-2. led pkt.I og lands svikanordningen av 15/12-44 § 2 no. I a. Videre ved skr. 16/1-47 fra erstatningsdirektoratets representant for Opland fylke, at der ikke var grund til å gjøre økonomisk ansvar gjellende ~~at~~ at dispo-

sisjonsforbudet for mit vedkommende var bortfaldt, slik at jeg frit kunne disponere min formue.

Idet jeg haaper paa et gunstig resultat og med tiden å høre fra Dem tegner jeg

Arbødigst

(N. Ellingbø)

A v s k r i f t e r .

Politimesteren.

Gjøvik 20. desember 1928.

E r k l æ r i n g .

Da lensmann i Søndre Land Magnus Ellingbø har anmodet om attest, er det meg en glæde å kunne uttale, at omhyggelig, rask og punktlig ekspedisjon har særpræget Søndre Land lensmannskontor i herr. Ellingbøs funksjonstid.

Han har alltid vist sterk interesse for tjenestens mange gjøremaal, og som den innsiktsfulle, erfarne og vel anskrevne politimann han er, har han løst de oppgaver som er stillet ham, til politikammerets fulle tilfredshet.

Jeg vet ogsaa at hans distrikt følger meg vel ~~tilfreds~~ tjent med sin nuværende lensmann.

J. Lorange
(sign.)

Efter hvad jeg har hatt anledning til å bringe i erfaring, har jeg samme opfatning av lensmann Ellingbøs tjenstlige virksomhet som den politimester Lorange ovenfor har gitt uttrykk for.

Opland fylke den 9. januar 1929.

S. Lambrechts
(sign.)

Sorenskriveren.

A t t e s t .

Lensmann M. Ellingbø, Søndre Land, har bedt meg om en attest for sin virksomhet som lensmann.

Det er meg en glæde å bevitne, at herr. Ellingbø er en mer en almindelig kunskapsrik lensmann, som alltid utfører sine forretninger paa en korrekt og ekspedit mate. Jeg har derfor vært meget fornøiet med hans arbeid og gir ham min beste anbefaling.

Hadeland og Land sorenskriverembede 8/12-28.

Solem.
(sign.)

Skattefogden i Opland.
Lillehammer.

Herr. M. Ellingbø har vært lensmann i Søndre Land siden 1916, og det er ikke for meget sagt, at hvad angaar behandlingen av den betydelige forretningsmengde, som har vært overdrat fra skattefogden, har han i denne tid vist seg som en fremragende dyktig lensmann.

Han har skjøttet skatteinnfordringen med vaaken omhu og paapasselighet. Hans oppgjør gaar alltid inn punktlig og nøiaktig, likesom hans ekspedisjoner forøvrig aldrig lar vente paa seg. Hans regnskapsbøker og hele kontor har alltid ved de aarlige eftersyn vist seg preget av møstergyldig orden.

Herr. lensmann Ellingbø har gjort seg fortjent til min

uforbeholdne anbefaling.

Lillehammer den 8. desember 1928.

M. Bjørnaali.

(sign.)

Skattefogden i Opland.

Herr. lensmann Ellingbø,

Hov i Land.

Jeg beklager dypt at sykdomshensyn tvinger Dem til den 31. ds. å trø tilbake som lensmann i Søndre Land, en stilling som De i 25 aar har røktet med saa megen hæder.

Etter den utmerkede orden som i Deres funksjonstid alltid har hersket paa Søndre Land lensmannskontor, finner jeg det ikke nødvendig å holle noen overleverelsesforretning. Da jeg saaledes ikke faar anledning til mundtlig å ta avskjed med Dem, vil jeg paa denne maate faa bringe Dem en hjertelig takk for det fremragende dyktige og samvittighetsfulle arbeide De som lensmann har utført for skattefogedkontoret. Jeg tør trykt si at De for skattefogden har vert en makeløs god mann.

~~Jeg vil i aller høyeste grad beklage at sykdommen vil slippe sit tak paa Dem.~~

Jeg vil inderlig haape at sykdommen vil slippe sit tak paa Dem, slik at De, som jo ennaa er i Deres bedste alder, kan faa den rette glæde av Deres otium, det De erlig har fortjent.

Jeg tør be Dem om å overbringe min hilsen til Deres ~~far~~ fru og datter og likeledes til konstituert lensmann Haga, i hvem De i denne tid har hat en god stedfortreder.

Lillehammer den 28. august 1941

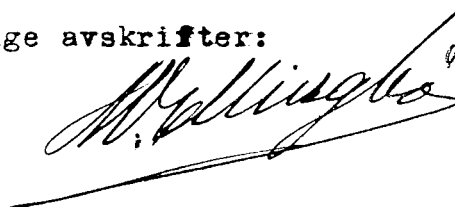
Med venlig hilsen

ærbødigst

L. Snilsberg.

(sign.)

Riktige avskrifter:

Fra
fhv. lensmann Ellingbø.

Hov i Land, den 9. novbr. 1955.

Forbundet for Sosial Oppreisning,
Kierchowsgt. 5,

O s l o.

Ad min skr. av 28. oktbr. 1953.

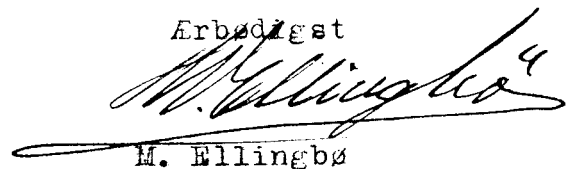
Efter å ha lest om resultatet av Stortingsforhandlingerne 25. oktbr. d. a., tillater jeg meg å spørge Det ærede forbund om jeg muligens skulle være blandt de faa, som skulle faa erstatning paa grund av paataleunnlattelse? For mit vedkommende blev som jeg nevnte i mit brev av 28/10-53 paatale unnlatt.

Av hensyn til disposisjoner, ville jeg være forbunden for snarest mulig svar.

Ja det er noen fine politikere vi har. Men trods alt respekterer jeg justitsministeren Jens Chr. Hauge. Han viste seg der som et virkelig mannfolk.

Paa forhaend takk for Deres snarlige svar tegner jeg

Erbedigst

M. Ellingbø

17. novbr. 4.

Herr M. Ellingbø.

Hov i Land.Deres brev av senest den 14. oktbr. d.å.

I forbindelse med våre forhandlinger om gjeninntagelse i offentlig tjeneste av stats- og kommunefunksjonærer som hadde vært medlemmer av NS - hvilke forhandlinger inntil i sommer ble ført med dav. justisminister Kai Knudsen personlig - hadde vi også medtatt i vårt dossier for dem som spørsmålet omfattet, Dem og Deres avskjed den 29. juni 1946.

På grunn av all den blest som oppstod i forbindelse med fangespørsmålet omkring siste årsskifte - iscenesatt av Lauritz Sand og kompani - og som avstedkom en fornyet hetz-stemning innen opinionen - var justisministeren tvunget til å måtte gå forsiktig fram. Imidlertid holdt vi kontakten med ham helt til han den 15. juni ble overført til forsvarsdepartementet og avløst av advokat Gustav Sjaastad, Landsorganisasjonens sekreter. Forbundets formann og sekretar ba straks om en personlig konferanse med den nye justisminister, med henblikk på å kunne fortsette forhandlingene.

En slik konferanse ble oss innvilget og fant sted i Justisdepartementet den 19. oktbr. d.å. Under en halvannens times samtale med statsråden personlig fikk formannen og sekretaren anledning til å framholde sitt synspunkt, men - resultatet var nærmest å kalle for negativt. Ganske visst var statsråden elskverdig i formen, men avviseende i realiteten. Gjeninntagelsesspørsmålet hørte under de enkelte fag-statsråder, sa han, og for sitt eget vedkommende uttalte han kategorisk - og tilsynelatende med adskillig stolthet - at "ingen som hadde vært medlem av NS var tatt inn igjen innen hans etater" og at det ellers også ville være en utenkelig tanke at noe slikt skulle bli gjort når det gjaldt folk fra det hold. Foreholdt at så hadde skjedd i adskillig utstrekning innen andre departementer, svarte han at det fikk så være, men hos ham ville det bli holdt en fast linje, - bl.a. av hensyn til opinionen.

Under disse omstendigheter har Forbundet rettet en henvendelse til finansminister Trygve Bratteli og bedt om en konferanse med ham. For noen dager siden telefonerte finansråd Nissen og meddelte at en slik konferanse skulle bli arrangert så snart grovarbeidet med statsbudsjettet var unnavgjort. Når vi vendte oss til Finansdepartementet hadde dette sin grunn i at den generelle personaleavdeling for statstjenestemennene sorterer under dette departement. Vi hadde ellers alt i 1952 gjort en skriftlig henvendelse til denne avdeling, men møtt et avslående svar. Vi får nå se om vi er heldigere med statsråden personlig.

Utsiktene for en løsning er ikke lyse med de myndigheter vi i øyeblikket står overfor. Imidlertid skal vi ha et landsstyremøte i Forbundet den 3. desbr. og det vil da bli drøftet om vi skal - atter en gang - gå direkte til Stortinget med spørsmålet.

Er b e d i g s t
 FORBUNDET FOR SOCIAL DEMOKRATER

Hov i Land, den 14. oktober 1954.

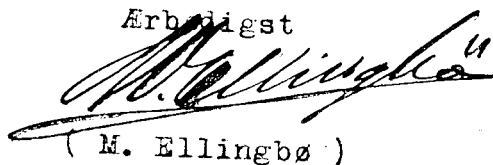
Forbundet for Sosial Opreisning,
Kierschoweg. 5, Oslo.

Idet jeg viser til min skr. av 28. oktober f. a. om bistand til erstatning for litt tap ved nektelse av gjeninnsettning i ~~min~~ min stilling som lensmann i S. Land etter frigjøringen i 1945, tør jeg herved forespørge om sakens stilling og utsikter, idet jeg intet har hørt siden innsendelsen av nevnte skr. 2

Jeg tilføier at jeg ved avsettelsen i 1941 tok forbehold om gjeninnsettelse i stillingen.

Forbunden for Deres ærede svar tegner jeg

Erhøligst

(M. Ellingbø)

15. novbr. 5.

Herr fhv. lensmann M. Ellingboe.

Hov i Land.

Deres brev av 9. ds.

Desværre har De nok ingen som helst sjanse til å komme i betraktning m.h.t. etterbetaling av lønn i suspensjonstiden eller erstatning på annen måte p.gr. av påtaleunndlatelse.

Som det forøvrig ble redegjort for under stortingsdebatten, ligger i uttrykket "påtaleunndlatelse" ikke det samme som frifinnelse, men bare at man etter omstendighetene ikke finner det samfunnsmessig nødvendig å undergi det straffbetingende forhold (!) offentlig påtale. Ellers har jo Stortinget valgt den tapre utvei - i henhold til Lebergs forslag - å bruke foreldelsesinnsigelsen over hele linjen, også der hvor Justisdepartementet direkte og uttrykkelig har holdt vedkommende borte fra rettslige skritt ved å love behandling når det forelå rettslige prøcedensavgjørelser. Stort len-ger kan vel ikke godt humbugen drives !

Stortingets flertallsavgjørelse den 20. oktbr. sistl. var en forhånelse av norsk rett. Derom kan det ikke rå tvil. Men samtidig var den også en bom for videre pågang - foreløbig. Vi sier uttrykkelig bom, - for saken er nok ikke endt med dette. Vi syner alt neste korsvei, og da kan det bli adskillig vanskeligere for herr Leberg å manøvrere.

Hadde De tatt rettssak på saken straks, er det jo en mulighet at De kunne ha oppnådd full frifinnelse, jfr. lensmann Melby's sak. Nå er det nok værre. Likevel synes vi nok at De - nettop med henvisning til den nevnte sak - bør forespørre i Justisdeptet. om man der er villig til å godta et saksmål på det nåværende tidspunkt. Et forsøk kan det være verd - men, desværre - sjansene for et innvilgende svar er etter Stortingets nylige standpunkt nærmest mikroskopiske.

Vennlig hilsen
FORBUNDET FOR SOSIAL OPPREISNING